

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra
Swiss Agency for Development
and Cooperation SDC

Kontakt:

Pokret gorana
Svetog Save 19
22000 Sremska Mitrovica
Srbija

Tel/fax: +381 22 614 300
E-mail: zasavica@zasavica.org.yu
www.zasavica.org.yu

Protection of Biodiversity of the Sava River Basin Floodplains

Zasavica

Zasavica

Protection of Biodiversity of the Sava River Basin Floodplains

The Sava River is the second largest tributary to the Danube River and is of biological significance because of its outstanding biological and landscape diversity. It hosts the largest complex of alluvial floodplain wetlands in the Danube basin and the largest lowland forests. The Sava is a unique example of a river where the floodplains are still intact, supporting both floods alleviation and biodiversity. To secure the integration of the protection of ecological values along the Sava into the management of the Sava River, the IUCN (International Union for Conservation of Nature), Wageningen International with technical support from Orbicon have jointly initiated the Protection of Biodiversity of the Sava River Basin Floodplains project to support the Sava Basin countries in identifying, designating and managing the biological and landscape diversity along the Sava River and in supporting the implementation of the EU Birds and Habitats Directives. The project is financially supported by the LIFE III programme, SDC, and LNV. The project is being implemented in partnership with the State Institute for Nature Protection (Croatia), the Institute for Nature Conservation of Serbia, the Center for Ecology and Natural Resources of the Faculty of Science in Sarajevo (CEPRES), the Agricultural Institute of Republic of Srpska, and the Institute of the Republic of Slovenia for Nature Conservation.

Zaštita biodiverziteta plavne doline basena reke Save

Reka Sava je druga po veličini pritoka Dunava, od izuzetnog značaja zbog svoje biološke i predeone raznovrsnosti. Sadrži najprostraniji aluvijalni kompleks plavnog zemljišta i nizijskih šuma u dunavskom basenu. Sava je jedinstveni primer očuvanog plavnog područja, koje istovremeno omogućava kontrolu poplava i zaštitu biološke raznovrsnosti. Da bi obezbedili integraciju zaštite ekoloških vrednosti reke Save u plan upravljanja, Međunarodna unija za zaštitu prirode (IUCN) i Wageningen International, uz tehničku podršku Orbicon-a, zajednički su pokrenuli projekat pod nazivom „Zaštita biodiverziteta plavnog područja basena reke Save“, sa ciljem podsticanja država da odrede i upravljaju biološkom i predeonom raznovrsnošću duž Save, kao i pružanja podrške u primeni EU direktiva o pticama i staništima. Projekat se sprovodi u saradnji sa ključnim organizacijama za zaštitu prirode i upotrebu zemljišta iz država kroz koje protiče Sava – Zavod za zaštitu prirode Srbije, Centar za ekologiju i prirodne resurse Prirodno-matematičkog fakulteta u Sarajevu (BiH), Poljoprivredni institut Republike Srpske (BiH), Državni zavod za zaštitu prirode (Hrvatska) i Zavod za zaštitu prirode Republike Slovenije. Projekat je finansiran kroz program LIFE III Evropske komisije, uz podršku Švajcarske agencije za razvoj i saradnju (SDC) i Vlade Kraljevine Holandije (LNV).

Stanista

Fauna Zasavice broji preko 350 vrsta zglavkara, od kojih su 18 vrsta novootkrivene u Srbiji a šest vrsta za Balkan. U rezervatu se procenjuje na preko 500 vrsta beskičmenjaka. Fauna riba broji 25 vrsta a poseban raritet Zasavice je riba Umbra krameri za koju je Zasavica jedno od preostala dva staništa u Srbiji. Fauna vodozemaca i gmizavaca broji 27 vrsta od čega su tri endemične vrste Balkana. Ptice Zasavice broje 186 vrsta od čega su 120 gnezdarice. Najznačajnija vrsta ptice u rezervatu je patka crnka (*Aythya nyroca*) jer 4,6% ukupne populacije crnke u Srbiji, živi na prostoru rezervata. Tu je preko 10 vrsta ptica grabljivica. Ovo područje ima dovoljno očuvanu raznovrsnost prirodnih uslova za opstanak brojnih vrsta sisara, naročito onih vrsta koje su vezane za močvarna staništa. Zasavica je stanište za vidru (*Lutra lutra*). U Zasavicu je 2004 godine, reintrodukovan evropski dabar (*Castor fiber*) u Srbiju, ima ih 70 jedinki u 15 porodica, koji se šire po Srbiji, npr. do Jadra kod Lešnice, na Savi do Brčkog i sl.

U rezervatu je prisutno preko 700 biljnih vrsta od čega su 53 vrste predstavnici makrofitske vegetacije. Najznačajniji nalaz je insektivorna vrsta *Aldrovanda vesiculosa* za koju je Zasavica jedino dokazano stanište u Srbiji. Od biljnih vrsta značajne su krajnje ugrožene vrste *Hippuris vulgaris* (borak), *Hottonia palustris* (rebratica), *Lyndernia procumbens* i *Ranunculus lingua* (jezičasti ljutić), koje su u Crvenoj knjizi flore Srbije. Mnoge vrste su endemo-reliktne, npr. *Urtica kioviensis* (močvarna kopriva) reliktna vrsta iz postglacijalnog perioda (boreala), *Schoenoplectus triquetus* (zuka trostrana) reliktna vrsta iz perioda tercijara i *Stratiotes aloides* kao ostatak tercijarne močvarne flore iz perioda Panonskog mora. Zasavica je stanište za tri insektivorne vrste: dve mešinke (*Utricularia vulgaris* i *U. neglecta*) i pomenuta aldrovanda. Šume su zajednicama barske ive i topole, jasena sa topolom i crnom jovom, a na gredama javljaju se najvrednije šume hrasta lužnjaka sa grabom.

